

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 2. Stabilitur alius modus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

EXPLICATIO hæc stabit in hoc. Liberè Christus est mortuus, quia nec à sua voluntate, nec à persona divina determinabatur, ut non nisi moreretur.

Nihilominus tentandus est alius modus id explicandi. Imprimis, quia hic modus explicandi libertatem Christi, non fundatur in ullis Patrum sententiis, ad quas Theologo attendendum. Deinde, quia posito præcepto de moriendo, si liberum fuit Christo non mori; hoc ipso, & non liberum fuit Christo peccare, ut supponitur; & liberum: quod probatur. Quia ipsum non mori, dato illo præcepto, esset ipsissimum peccare. *Neque valet* si recurras ad collationem auxiliorum non nisi efficacium: quia auxilia etiam efficacia, faciunt quidem ne peccetur, sed non faciunt, ne possit peccari; Christus autem non poterat peccasse, & si comminiscaris auxilia, cum quibus non potuisset peccare, de illis redibit quæstio, qui salvent libertatem moriendi? Posset tamen recurri ad hoc, quod ipsum non mori, sit peccare, in quantum non mori haberet rationem non divini: quia autem in Christo haberet rationem divini, ideo non esset ipsissimum peccare, nec debet servari libertas Christi, ut non servet præceptum; sed libertas, circa substantiam & objectum præcepti. Objectum autem est hic, v. g. mors: & tamen ex dictis, non mori, poterat esse actio divina, ex quo inferes, liberum illi fuisse, non mori; consequenter liberè esse mortuum. Proponitur tamen hic modus, aut impugnandus, aut illustrandus. *Ad alium modum accedendo, sit*

Punctum Difficultatis 2.

Stabilitur alius modus.

PRÆMITTO 1. *In explicanda libertate Christi, attendendum est, ut salvetur infallibilitas agendi præceptum; cum Christus, utpote essentialiter impeccabilis, non possit illud non servare. Et simul, ut salvetur libertas, salvanda est indifferentia agendi illa præcepta.*

PRÆMITTO 2. *Non debere, infallibilitatem & indifferentiam, ratione ejusdem salvari.*

RATIO: Quia in aliis, in quibus salvatur libertas, & infallibilitas, sub alia libertas; ut notum est, ex materia de gratia efficaci; ex materia de scientia Dei, præcedente eventus liberos, libertatem tamen non auferente. Quod ipsum in hoc fundatur: quia indifferentia non dicit adstrictionem ad unum, dicit infallibilitas: ergo à diversis principiis sumi debet; nam unum idemque non potest esse determinatum ad unum, & non determinatum ad unum.

PRÆMITTO 3. *Infallibilitatem, & libertatem, duplicem posse spectari. Imprimis, infallibilitatem & libertatem, respectu gratiarum qua*

Christo conferebantur, & hæc salvari debet, secundum principia de efficacia. Deinde spectari potest infallibilitas, & vel maximè libertas, comparativè ad impeccabilitatem; & quidem infallibilitas desumetur ab impeccabilitate; à qua non desumetur jam libertas, ob allata, hinc ad aliud ejus salvandæ principium inquirendum.

PRÆMITTO 4. *In primo signo rationis, absolute mandata est Christo, salvatio & sanctificatio generis humani, non determinando modum redimendi.*

RATIO asserti, quoad primam partem, est. Quia intentio finis, prior est signo, reliquis aliis; sed intentio salvandi, & sanctificandi, est finis intentus à Deo in Incarnatione: *Descendit enim propter nostram salutem.* Et, *Hæc est voluntas Dei, sanctificatio nostra.* Ergo hæc debuit primò intendi.

Quod autem præceptum fuerit, hic illi finis.

RATIO est, illud Joan. 10. *Mandatum dedit mihi Pater: Idem habet Paulus ad Philip. 2. ad Rom. 5. Clarus est & ille locus: Non veni facere voluntatem ejus, qui misit me, Patris. Voluntas autem hæc, ut dictum, est sanctificatio nostra.*

Quod tandem non sit, pro illo signo, determinatus modus salvandi, & sanctificandi.

RATIO est. Tum quia, ex una parte, id fieri potest, ut intendatur finis, non intendendo, pro eodem signo, determinatè media; si finis pluribus modis obtineri possit, ut dictum supra. Tum quia, si concipiatur determinatus fuisse Christus, etiam quoad media, intelligi non poterunt commodè loci Scripturæ, infra citandi. Tum quia, quamvis non ponatur, Christus determinatus fuisse, quoad media, adhuc poterit in illo salvari perfectæ obedientia; & simul consulatur dignitati Christi, nam etiam in humanis, summi Principes, imperando aliquid, prudenti & honorato subdito, imperant finem, remittendo ejus discretionem media. Unde illud est; *Sapientem mittas, nihil ei dicas.*

PRÆMITTO 5. *In secundo signo rationis, vidit Christus indifferentem voluntatem divinam, ut vel medio opprobrii, vel medio glorioso, salvaret mundum, remittitq; hoc sibi ad electionem.*

RATIO hujus & prioris præmissi, est Autoritas Patrum.

I. **A**UTHORITAS est Anselmi lib. 1. *Cur Deus homo* cap. 8. ubi interpretans illa verba; *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* Et; *Fiat voluntas tua.* Voluntatem autem, inquit, Patris dicit; non quoniam maluerit Pater mortem Filii, quam vitam; sed quia humanum genus restaurari volebat Pater, nisi faceret homo, tam magnum aliquid, sicut erat mors illa: idcirco dicit filius, illum velle suam mortem; quam ipse maluit pati, quam ut genus humanum non salvaretur. En refertur patiendi præceptum, seu voluntas Patris ut pateretur, in ly *Maluit pati*, ostendi-

ostenditurque non fuisse determinatum illi medium moriendi; negatur enim maluisse Patrem mortem filii.

2. **AUTHORITAS** ejusdem, affirmantis, ut etiam meminit Suarez, quod non fuerit directe præceptum Christo, ut moreretur; sed ut veritatem prædicaret. Ergo apparet, indifferentem fuisse Patrem, ut moreretur; & non determinasse illi medium moriendi, & si alicubi videtur contrarius Anselmus, explicandus erit secundum dicenda.

3. **AUTHORITAS** est Gregorii Niss. de beatitudinibus, circa illud: *Beati qui esuriunt, ubi locum illi, Meus cibus est, ut faciam voluntatem, ejus qui misit me, Patris sic interpretatur. Ut sanctificationem, inquit, nostram operaretur, sicut sibi erat à Patre præscriptum.* Ubi advertit, præceptam sanctificationem, sed non determinatam mortem; adeoque Patrem, ad hoc medium, non fuisse determinantem.

PRÆMITTO 6. In tertio significationis, intellexisse Christum inclinationem Patris, ut cruce salvaret mundum, tamen cum omnimoda remissione ad voluntatem Christi.

RATIO asserti, sit ab autoritate.

1. **AUTHORITAS** Cyrilli Alexandrini lib. 10. in Joan. *igitur habes inquit, in voluntaria subjectione, Paternorum consiliorum executionem; quæ & mandatorum loco, apud se esse, in ea quam ad illum habet, oratione, Filius asserit. Nam ut pote Verbum, consilia Patris intelligeret, & genitoris sui profunda scrutaretur. Sive potius, cura sit ipse Sapientia Patris, & virtus, quod huic visum est, re ipsa præstat, & præcepti loco habet.* Ubi inclinatio illa exprimitur, per ly, *Quod huic visum.* Exprimitur item, determinationem hanc Christo commissam, per ly, *In voluntaria subjectione, Paternorum consiliorum.*

2. **AUTHORITAS** ejusdem lib. 7. in Joan. cap. 7. *Nihil aliud, inquit, mandatum hic dicitur; quam ea Filii, quæ ad Patrem est, concordia; nempe beneplacito Patris, Filius mortem passus est.* Ergo debet signum rationis assignari, in quo agnovit istud beneplacitum.

3. **AUTHORITAS** est Ambrosii lib. 4. de Fide cap. 5. *Sicut potestatis, inquit, suæ esse significat, ponere animam, & liberæ voluntatis; ita eam, quod secundum mandatum deposuit Patris, suæ ac Paternæ voluntatis significat unitatem.* Infer; ergo debuit voluntas illa Patris videri, secundum quam inclinabatur, ut potius moreretur Filius.

PRÆMITTO 7. In 4. signo, determinasse se Christum liberè, ad salvandum mundum, potius per opprobrium crucis.

RATIO 1. Præmissi est Scriptura. *Oblatus est, quia ipse voluit.* Ubi non significatur oblatus esse, quia mandatum est illi, ut se offerret; sed pro ratione offerendi redditur: *quia ipse voluit.*

2. **Locus.** *Proposito, inquit, sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contemptâ.* Ubi ostendi-

tur, sub electionem Christi cecidisse, gaudium & crucem.

3. **Locus** est Joan. 10. *Propterea me diligit Pater, quia ego pono animam meam & iterum sumo eam. Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à me ipso: & potestatem habeo ponendi eam, potestatem habeo, iterum sumendi eam; hoc mandatum accepi à Patre meo.* Quasi diceret Christus, mandatum est, quod unum determinat, libertas ad utrumque: habeo potestatem utriusque, & ponendæ, & non ponendæ animæ, idque ex voluntate, & dispositione, seu mandato Patris, qui mihi utriusque hujus potestatem; hoc est, optionem dedit. Mandatum accepi ponendæ animæ, quia pono eam à me ipso. Eodem revocari debet; *Humiliavit semetipsum Dominus IESVS, factus obediens, ubi præcessit, humiliavit, hoc est, obtulit se ad mortem; & sequitur mandatum, factus obediens.*

RATIO 2. autoritas Patrum.

1. **AUTHORITAS** est Augustini lib. 83. questionum, quæst. 80. Ubi dicit, Christum sic Passionem animi, hoc est affectiones, voluntariâ dispensatione, veras tamen, ut placuit, suscepisse; quemadmodum passionem corporis, eadem dispensationis voluntate, sine ulla necessitate suscepit. Nomine autem dispensationis, non intelligit Augustinus aliud, quam voluntariam determinationem.

2. **AUTHORITAS** Chrysostomi homil. 29. in Joan. *Priusne ergo accepit mandatum, & inde paruit? quis enim expers rationis hoc dixerit? & hom. 28. in Epist. ad Hebr. ubi illa verba, Proposito sibi gaudio, sic explicat, hoc est, inquit, liceat ipsi nihil perpeti, si voluisset.* Similia habet ad illa verba. *Et enim Christus non sibi placuit.*

3. **AUTHORITAS** est Theophylacti & Oecumenii in citatum locum. *Qui proposito. Licebat, inquit, ipsi, cum gloria & gaudio in mundo vivere; quippe ita loquitur: potestatem habeo ponendi animam meam & accipiendi ipsam; verum hoc noluit.* Et S. Thomas in Epist. ad Romanos cap. 8. *Tradidit, inquit, cum Deus Pater in mortem, cum incarnari, & pati statuendo, & humana ejus voluntatis inspiciendo Charitatis affectum, quæ passionem spontaneus subiret.* Qui etiam locus valet pro superiore præmissio.

In ultimo tamen signo rationis, Deus, visâ hac determinatione Christi, formavit mandatum, ut moreretur.

RATIO 1. asserti, imprimis locus ille scripture, ubi, postquam dicitur, Christum se humiliasse, videlicet acceptione crucis, confusione contemptâ; sequitur, quod sit factus obediens; quæ obedientia sine præcepto commodè intelligi non potest. Eo servit & ille locus. *In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, quasi diceret; primum voluisti ut sanctificarem genus humanum: voluntas enim Dei sanctificatio nostra: Deus meus volui, quasi diceret.*

ceret; obtulime etiam ad moriendum, pro hac sanctificatione; ubi præintellexi te ad hoc esse inclinatum. *Et legem tuam in medio cordis mei:* quasi diceret; & tu posuisti mandatum, & legem, ut ita fieret, quam ego acceptavi corde meo, de quo etiam vide Agathonem Papam in Epist. 1. quæ refertur in 6. Synodo, actione 4.

RATIO 2. est autoritas Patrum.

1. SIT THEOPHILACTI in cap. 14. Joan. ubi verba illa; *Mandatum dedit mihi Pater*, interpretans; *Mandatum, inquit, dedit mihi Pater; hoc est, voluit, dixit, approbavit, decretum.* At vero approbare, & simul decernere, non est ante determinationem aliis: quæ enim præcesserunt, hæc approbantur.

2. AUTHORITAS est citati Ambrosii, ubi agnoscit, quod ex libera voluntate posuerit animam, & simul secundum mandatum Patris.

RATIO 3. asserti. Quia actiones nostræ bonæ, post consultam nostram libertatem, per scientiam conditionatam, prædefiniuntur à Deo; ergo & mandari poterant Christo.

RESPONDET Pater Morawski hic quæst. 3. Artic. 2. disparem esse rationem. Nam scientia conditionata, præcedens prædefinitionem actus nostri, repræsentat eundem omnino actum nostrum, conditionatè futurum, qui absolute est futurus; at vero scientia conditionata, præcedens præceptum rigorosum, de morte Christi, non repræsentat eandem electionem Christi circa mortem; quæ electio est absolute futura. Siquidem electio absolute futura, est obedientia, seu actus dependens à præcepto: Scientia autem conditionata non repræsentat obedientiam Christi; seu actum pendentem à præcepto.

CONTRA. Quantumvis scientia conditionata non repræsentat actum conditionatum, ante scientiam conditionatam prædefinitum, licet actus pro statu absolute prævideatur prædefinitus: nihilominus id salvat libertatem, nec alius actus prævideatur pro statu conditionato, alius pro absolute; ergo etiam, quantumvis antecederet ante scientiam conditionatam, non prævideatur mors Christi ex obedientia, prævideatur autem pro statu absolute: adhuc & libertas salvabitur, & idem actus videbitur. Quod ulterius in hoc resolvitur. Quia idem quidem debet prævideri actus, quoad entitatem, sed non est necesse, eundem prævideri, quoad formalitates desumibiles ex statu, vel scientia statûs: ut ex scientia statûs conditionati formatur præceptum moriendi. Addo, modum hunc explicandi, perfectiorem arguere in Christo obedientiam, quam si immediate præceptam sibi acceptasset mortem, dicit enim S. Thomas 2. 2. q. 104. a. 2. Tantò videri perfectiorem obedientiam, quantò, expressum præceptum, obediendo prævenit inferior, voluntate superioris intellectâ, talem autem nos obedientiam Christi ponimus; dum ex cognita voluntate Patris,

in tertio signo rationis, determinavit sese ad illam, in quarto signo rationis.

Punctum Difficultatis 3.

Colligitur Responsio & solvuntur objectiones.

DICENDUM est. *Salvari Christi libertatem, in observando præcepto, v. g. mortis; quia datum est mandatum Christo moriendi, post præconsultam ejusdem libertatem, quid esset acturus? Est hæc sententia in substantia Suarii, si legatur.*

PROBATUR 1. Conclusio autoritate S. Thomæ. Quia hic modus ita salvat libertatem Christi, comparative ad ejus impeccabilitatem: sicut salvatur libertas, comparative ad gratiam efficacem; nempe per liberam operantis determinationem. Jam autem S. Thomas (ut meminit Suar. disp. 37. Sect. 3. §. *Superest tamen*) eandem esse dicit rationem in Christo, quoad hoc, ac circa gratiam efficacem.

PROBATUR 2. Quia quotiescunq; aliquid fit, & non potest non fieri, liberè tamen fit; toties libertas non potest salvari, nisi quod oriatur hæc necessitas ex suppositione consequenti: sed passio Christi ita est facta, ut non potuerit non fieri, & tamen dicitur liberè facta; ergo libertas illius debet peti, ex suppositione consequenti, adeoque determinatione factâ primùm ab ipso Christo. Major probatur: Quia libertas non potest salvari, nisi, vel quod actio possit impediri impeditis principiis; vel quod, si non potest impediri, oriatur id ex mea determinatione; ut notum est ex assibi dictis: ergo, cum non possit salvari in indifferentia ratione principiorum, ne præceptum impleatur, cum Christus sit physice impeccabilis, adeoque impos non servare præceptum: debebit illa libertas salvari ex illius determinatione; per quam Christi impeccabilitatem, minor etiam probari debet.

PROBATUR 3. Quia in præsentia, iis satisfactum est, quæ difficultatem habent. *Primo* ad salvandas phrasas sacras, ponendum est præceptum rigorosum datum Christo; ponimus illud in primo & ultimo signo. *Secundo*, componi debet libertas: & hoc factum; cò quod præceptum moriendi, in ultimo signo, sit datum non nisi post liberam determinationem Christi, v. g. ad mortem. *Tertio* ostendenda erat libertas, non tantum quoad circumstantias, sed etiam quoad substantiam moriendi: salvatur id per nos; cum Christus ad substantiam moriendi se determinarit, latumque est illi præceptum de ipsa morte.

OBJICITUR 1. Quod immeritò salvationem nostram, dependentem potiùs à voluntate Christi, quam à voluntate Dei, faciamus.

RESPONDETUR. Ponimus salvationem nostram, potiùs dependentem à voluntate Dei, quia latum est illi præceptum rigorosum, de illa,

sine